ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΜΕΛΕΤΗΣ ΙΑΤΡΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΗΘΙΚΗΣ
ΝΟΜΙΚΗ ΣΧΟΛΗ Α.Π.Θ.

ΤΡΙΜΗΝΗ ΕΚΔΟΣΗ | Τεύχος 1 | Οκτώβριος 2020

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΝΕΑ - ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

ΝΟΜΠΕΛ ΙΑΤΡΙΚΗΣ

Με το βραβείο Νόμπελ Ιατρικής τιμώνται από κοινού ο Βρετανός **Μάικλ Χόουτον** και οι Αμερικανοί **Χάρβεϊ Άλτερ** και **Τσαρλς Ράις** για «την ανακάλυψη του ιού της ηπατίτιδας C».

Υποβοηθούμενη Αυτοκτονία ...τελευταία νέα

Νέα Ζηλανδία: Οι Kiwis θα ψηφίσουν με δημοψήφισμα για την εθελοντική ευθανασία στις 17 Οκτωβρίου. Το Κοινοβούλιο έχει ήδη στηρίξει τη νομοθεσία αυτή νωρίτερα μέσα στο έτος, αλλά η τελική απόφαση εναπόκειται στο κοινό. Για την επόμενη κυβέρνηση το δημοψήφισμα θα είναι δεσμευτικό. Σε περίπτωση που το αποτέλεσμα της ψηφοφορίας είναι "ναι", η νομοθεσία για το τέλος της ζωής θα τεθεί σε ισχύ τον Οκτώβριο του 2021.

Διαβάστε ολόκληρο το άρθρο...

Βρετανική Συμβουλευτική Υπηρεσία Εγκυμοσύνης

Η Βρετανική Συμβουλευτική Υπηρεσία Εγκυμοσύνης (BPAS) που είναι ο κορυφαίος πάροχος υπηρεσιών άμβλωσης στη Βρετανία σε μια πρόσφατη ανακοίνωσή της δήλωσε ότι θα ανοίξει μια κλινική στο Λονδίνο για να παρέχει υπηρεσίες γονιμότητας. Η επιλογή αυτή φαίνεται παράδοξη. Η ίδια η BPAS δηλώνει «Η βασική μας αξία είναι η επιλογή: η αυτοδιάθεση μιας γυναίκας να αποφασίσει εάν, πότε και με ποιον να αποκτήσει παιδί. Βοηθήσαμε τις γυναίκες να ασκήσουν αυτήν την επιλογή για να τερματίσουν την εγκυμοσύνη, τώρα θα βοηθήσουμε τις γυναίκες να επιτύχουν εγκυμοσύνη.»

Διαβάστε ολόκληρο το άρθρο...

Μία νέα μελέτη υποστηρίζει ότι οι άντρες που νόσησαν από τον ιό SARS-CoV-2 έχουν μειωμένη γονιμότητα.
Η μη δημοσιευμένη αυτή μελέτη που πραγματοποιήθηκε από τον καθηγητή DanAderka του Ιατρικού κέντρου Sheba του Τελ Αβίβ του Ισραήλ, αναφέρει ότι ο ιός υπήρχε στο 13% των δειγμάτων σπέρματος που ελήφθησαν από ασθενείς που νόσησαν με COVID-19. Βρέθηκε επίσης 50% μείωση της συγκέντρωσης και της κινητικότητας του σπέρματος σε ασθενείς με μέτρια συμπτώματα 30 ημέρες μετά τη διάγνωση της νόσου.«Καθώς η φυσιολογική ωρίμανση του σπέρματος διαρκεί 70 έως 75 ημέρες, μπορεί, εάν κάνουμε εξέταση σπέρματος δυόμισι μήνες μετά την ανάρρωση να δούμε ακόμη μεγαλύτερη μείωση στη γονιμότητα», δήλωσε ο καθηγητής Aderka μιλώντας στο Jerusalem Post.
Η μελέτη ανέφερε επίσης αλλαγές σε δύο τύπους κυττάρων στους άρχες 12 ασθενών. Το κύτταρα αυτά, που ονομάζονται κύτταρα Sertoli και Leydig, απαιτούνται για την ωρίμανση του σπέρματος και την παραγωγή τεστοστερόνης αντίστοιχα. Ο καθηγητής Aderka πιστεύει ότι ο ιός συνδέεται με τους υποδοχείς ACE2 που βρίσκονται και στους δύο τύπους κυττάρων. Μετά τη σύνδεση αυτή τακτήρας πεθαίνουν. Αυτό φαίνεται να οδηγεί σε στειρότητα.
Ο καθηγητής Aderka δεν είναι σίγουρος αν αυτά τα αποτελέσματα είναι αναστρέψιμα ή μόνιμα. Προτείνει επίσης οι γιατροί να εξετάζουν τους ίδιους ασθενείς σε έξι μήνες ή σε ένα χρόνο για να προσδιορίσουν εάν η βλάβη «αντέχει στο χρόνο».
Λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα της μελέτης του, ο καθηγητής Aderka σχεδιάζει επίσης να ερευνήσει ένα ένζυμο που ονομάζεται TMPRSS2. Το TMPRSS2 βοηθά τον ιό να συνδέεται με τον υποδοχέα ACE, διευκολύνοντας την είσοδο του στα κύτταρα. Αυτό το φαινόμενο μπορεί να εξηγήσει την υψηλότερη νοσηρότητα και θνησιμότητα των ανδρών COVID-19 σε σύγκριση με τις γυναίκες», είπε στο Post.
Ωστόσο, η έρευνα είναι αδημοσίευτη. Ο καθηγητής AllanPacey, ειδικός στη γονιμότητα των ανδρών στο Πανεπιστήμιο του Sheffield, μιλώντας στο MailOnline, δήλωσε ότι δεν θα εκπλαγεί εάν ο κορωνοϊός μπορεί να προκαλέσει μια παροδική μείωση στην παραγωγή σπέρματος. «Ακόμη και η γρίπη θα μπορούσε να προκαλέσει προσωρινή μείωση του αριθμού των σπερματοζωαρίων», είπε. «Το ερώτημα είναι αν η μείωση αυτή είναι μόνιμη».
Πηγή: BioNews 7.10.2020

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Απόφαση ορόσημο εις βάρος των Πανεπιστημιακών Νοσοκομείων του NHS-Καθήκον Ειλικρίνειας

Τα πανεπιστημιακά νοσοκομεία της PlymouthTrust ομολόγησαν την ενοχή τους στην πρώτη υπόθεση τέτοιου είδους που φτάνει στα βρετανικά δικαστήρια (η υπόθεση αυτή ουσιαστικά αποτελεί πρώτη ποινική καταδίκη του είδους).
Τα νοσοκομεία παραδέχθηκαν πως δεν ήταν ειλικρινή με την οικογένεια ενός ασθενούς που πέθανε.Τους επιβλήθηκε πρόστιμο και κατέβαλανδικαστική δαπάνη συνολικού ύψους 12.565 £, διότι παραβίασαν νομοθεσία σχετικά με το καθήκον ειλικρίνειας, με βάση το οποίο απαιτείται από τα νοσοκομεία του NHS να είναι ανοικτά και διαφανή απέναντι στους ασθενείς και τις οικογένειές τους όταν συμβαίνουν λάθη κατά την παροχή ιατρικής φροντίδας.

Διαβάστε ολόκληρο το άρθρο...

Vavřička and others v. the Czech Republic

Την Τετάρτη 1η Ιουλίου, το Τμήμα Ευρείας Σύνθεσης του ΕΔΔΑ πραγματοποίησε την ακρόαση του στην υπόθεση Vavřičkakai άλλου κατά της Τσεχικής Δημοκρατίας. Αν και η συγκεκριμένη υπόθεση αφορά τις συνέπειες από την άρνηση γονέων να εμβολιάσουν τα παιδιά τους με βάση την τσεχική νομοθεσία, εντούτοις η συγκεκριμένη απόφαση σίγουρα θα αποτελέσει οδηγό για τα κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης. Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου θα αποφανθεί για το συγκεκριμένο ζήτημα, αφού ένα από τα Τμήματά του αποφάσισε να παραιτηθεί υπέρ του Τμήματος Ευρείας Συνθέσεως . Μια τέτοια παραίτηση λαμβάνει χώρα όταν μια υπόθεση «εγείρει σοβαρό ζήτημα ως προς την ερμηνεία της Σύμβασης ή των Πρωτοκόλλων της ή εάν η επίλυση ενός ζητήματος μπορεί να έρχεται σε αντίθεση με προηγούμενη απόφαση του Δικαστηρίου» (αρ. 30 Ε.Σ.Δ.Α.)

Διαβάστε ολόκληρο το άρθρο...

Δικαστήριο στη Γαλλία αποφάσισε ότι μία τρανς γυναίκα δεν μπορεί να αναγνωριστεί ως μητέρα της βιολογικής κόρης της.

Αντ' αυτού θα πρέπει να την υιοθετήσει, σύμφωνα με απόφαση που έλαβε το Ακυρωτικό Δικαστήριο της Γαλλίας.Το Ακυρωτικό Δικαστήριο κλήθηκε να αποφανθεί για την περίπτωση της Κλαιρ (πρόκειται για ψευδώνυμο), μιας τρανς γυναίκας 51 ετών, που απέκτησε παιδί πριν ολοκληρώσει τη φυλομετάβαση.Το Ακυρωτικό Δικαστήριο «εξήγησε, με όρους βιολογίας, ότι η Κλαιρ δεν μπορεί να είναι παρά μόνο ο "πατέρας"», σχολίασε εξάλλου ο Ματιέ Στοκλέ, ο δικηγόρος που την εκπροσώπησε σε αυτήν τη δίκη, επισημαίνοντας μια «ανακαλούθα».Η Κλαιρ μπορεί να αναγνωριστεί ως πατέρας στη ληξιαρχική πράξη γέννησης της κόρης της, αν και στο ληξιαρχείο είναι εγγεγραμμένη ως γυναίκα.Οι δικηγόροι της γυναίκας σκοπεύουν να προσφύγουν στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Διαβάστε ολόκληρο το άρθρο...

ΒΙΒΛΙΑ/ΑΡΘΡΑ

Medical Decision-Making on Behalf of Young Children: A Comparative Perspective

Επιμέλεια:
Imogen Goold, Cressida Auckland and Jonathan Herring
Κεφ. 24. Medical Decision-Making on Behalf of Critically Ill Minors in Greece
Theodoros Trokanas

HELP course Key human rights principles in biomedicine

Το μάθημα του Συμβουλίου της Ευρώπης HELP με τίτλο «Βασικές αρχές ανθρωπίνων δικαιωμάτων στη βιοϊατρική» ξεκίνησε με διαδικτυακές εκδηλώσεις για δύο ομάδες νομικών και επαγγελματιών υγείας στην Ελλάδα και την Πολωνία.
Στις 24 Σεπτεμβρίου 2020, το μάθημα ξεκίνησε στην Ελλάδα σε συνεργασία με την Εθνική Σχολή Δικαστικών Αρχών, για ομάδα 32 συμμετεχόντων, νομικών και επαγγελματιών υγείας.Τη διαδικτυακή εκδήλωση άνοιξε ο κ. Πέτρος Λικάκος, HELP FocalPoint για την Ελλάδα εκ μέρους της Σχολής Δικαστών, την κ. Σταματία Γκαράνη-Παπαδάτο, Μέλος της Επιτροπής Βιοηθικής του Συμβουλίου της Ευρώπης και τον κ.LaurenceLwoff, Προϊστάμενο της Μονάδας Βιοηθικής το Συμβουλίο της Ευρώπης.
Ο κ. Λικάκος παρείχε μια επισκόπηση των δράσεων HELP στην Ελλάδα. Ο Θεόδωρος Τρόκανος, nationalHELPtutor, παρουσίασε τις τρέχουσες προκλήσεις στον τομέα της βιοηθικής στην Ελλάδα.
Το μάθημα θα διδάξουν οι κ. Πέτρος Λικάκος και Θεόδωρος Τρόκανος.

Διαβάστε ολόκληρο το άρθρο...

Covid-19: Refracting decision-making through the prism of resource allocation

Η λήψη ιατρικών αποφάσεων, σε όλη την ιστορία του NHS, πραγματοποίησε ένα μεταβατικό ταξίδι από ένα πατερναλιστικό μοντέλο σε ένα που δίνει έμφαση στη συνεργασία και την αυτονομία των ασθενών. Αυτό τα άρθρο αξιολογεί τον βαθμό στον οποίο οι συνθήκες που δημιουργούνται από την πανδημία Covid-19 επηρεάζουν τον τρόπο λήψης ιατρικών αποφάσεων. Παρατηρεί ότι η κλινική κρίση που επηρεάζεται από πρωτόκολλα, αλγόριθμους και περιορισμούς πόρων δεν ταυτίζεται πλήρως με αποφάσεις από τα δύο πλαίσια που είναι γνωστά στο NHS. Ο μοναδικός τρόπος λήψης αποφάσεων μπορεί να γίνει κατανοητός μόνο με τους δικούς του όρους.

Διαβάστε ολόκληρο το άρθρο...

Έγγραφο Θέσης του Ισραήλ

Πρόκειται για ένα έγγραφο που περιέχει τις γενικές κατευθυντήριες γραμμές τεσσάρων υποεπιτροπών ιατρικών, νομικών, ηθικών-κοινωνικών και θρησκευτικών εμπειρογνωμόνων. Στο έγγραφο αυτό αναπτύσσονται οι γενικές αρχές και τα ιατρικά κριτήρια για την χρήση σπάνιων πόρων που μπορούν να σώσουν έναν βαριά άρρωστο ασθενή κατά την περίοδο της πανδημίας. Οι κατευθυντήριες γραμμές παρέχουν μια επισκόπηση των γενικών αρχών καθώς και ένα πρακτικό πρωτόκολλο δοκιμασίας που πρέπει να ακολουθηθεί σε περίπτωση που το σύστημα υγειονομικής περίθαλψης καταρρεύσει λόγω του COVID-19.

Διαβάστε ολόκληρο το άρθρο...

Μελέτες για την δοκιμή του εμβολίου κατά του COVID-19 σε ανθρώπους: Ηθικά ζητήματα

Η νόσος COVID-19 αποτελεί μια μεγάλη απειλή για την παγκόσμια δημόσια υγεία και ένα αποτελεσματικό εμβόλιο θα μπορούσε να οδηγήσει στην αντιμετώπιση αυτής της κρίσης. Οι δοκιμαστικές μελέτες σε ανθρώπους περιλαμβάνουν τη σκόπιμη μόλυνση των συμμετεχόντων στην έρευνα και μπορούν να επιταχύνουν ή να βελτιώσουν την ανάπτυξη εμβολίων παρέχοντας γρήγορα εκτιμήσεις για την ασφάλεια και την αποτελεσματικότητα του εμβολίου. Στο παρελθόν, έχουν πραγματοποιηθεί μελέτες με κορωνοϊούς χαμηλής μολυσματικότητας και έχουν προταθεί επίσης μελέτες πρόκλησης σε ανθρώπους σοβαρού και οξέος αναπνευστικού συνδρόμου κορωνοϊού 2.

Διαβάστε ολόκληρο το άρθρο...

COVID-19 vaccines: ethical framework concerning human challenge studies

Η πανδημία που σχετίζεται με το νέο κορωνοϊό SARS-CoV-2 συνεχίζει να εξαπλώνεται σε όλο τον κόσμο. Το πιο ευνοϊκό σενάριο ελέγχου της πανδημίας είναι η ανάπτυξη ενός αποτελεσματικού και ασφαλούς εμβολίου. Η ανάγκη ανάπτυξης ενός νέου εμβολίου COVID-19 είναι επιτακτική. Ωστόσο, είναι πιθανό να χρειαστεί πολύς χρόνος, πιθανώς αρκετά χρόνια. Αυτό οφείλεται στο χρόνο που απαιτείται για να αποδειχθεί η ασφάλεια και η αποτελεσματικότητα του προτεινόμενου εμβολίου καθώς και ο χρόνος που απαιτείται για την παραγωγή και διανομή εκατομμυρίων δόσεων του εμβολίου αυτού.

Διαβάστε ολόκληρο το άρθρο...

ΣΥΝΕΔΡΙΑ/ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ/ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Σεμινάριο Νομικής Βιβλιοθήκης «Ιατρική ευθύνη και ιατρική αμέλεια- Ιατρικό απόρρητο & αρχείο». Όλα τα ζητήματα στην πράξη.

Θέματα Σεμιναρίου:
Σύγχρονα Θέματα Αστικής Ιατρικής Ευθύνης & Ιατρικής Δεοντολογίας
Εισαγωγή στην αστική ιατρική ευθύνη και στην ιατρική δεοντολογία
Ορισμοί και γενικοί κανόνες άσκησης του ιατρικού επαγγέλματος
Η συναίνεση του ενημερωμένου ασθενούς Ιατρικό απόρρητο και τήρηση ιατρικού αρχείου - GDPR
Ιατρική αμέλεια και αστική ιατρική ευθύνη στην ελληνική έννομη τάξη
Ευθύνη ιδιωτικών μονάδων υγείας και δημοσίων νοσοκομείων
Εισηγήτρια: Ε. Ανδρώνη, Δικηγόρος, LL.M., Νομική Σύμβουλος του Συνδέσμου Ελληνικών Κλινικών (ΣΕΚ)

Ημερομηνία διεξαγωγής:
Δευτέρα 19 & Τετάρτη 21 Οκτωβρίου 2020
διά ζώσης & εξ αποστάσεως (livestream ή on demand)

Διαβάστε Περισσότερα...

Online Συνέδριο του PET
(Progress Educational Trust):Fertility, Genomics and COVID-19.

Τετάρτη 9 Δεκεμβρίου 2020

Διαβάστε Περισσότερα...

8ο Συνέδριο European Association of Health Law

8oΣυνέδριοτης European Association of Health Law (Γάνδη, Βέλγιο)22-24 Σεπτεμβρίου 2021.Περισσότερες πληροφορίες για την επιστημονική επιτροπή, το πρόγραμμα κλπ. θα αναρτηθούν σύντομα στην ιστοσελίδα του συνεδρίου.

Ηθικά Ζητήματα της Έρευνας σε Καταστάσεις Έκτακτης Ανάγκης για την Παγκόσμια Υγεία

Αυτό το εξειδικευμένο σύντομο μάθημα μελετά μερικά από τα βασικά ηθικά ζητήματα που ανακύπτουν κατά τη διεξαγωγή έρευνας σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης για την παγκόσμια υγεία - από εκδηλώσεις μολυσματικών ασθενειών έως φυσικές και ανθρωπογενείς καταστροφές.

Διαβάστε Περισσότερα...

Ζητήματα Ευθύνης και Δικαιωμάτων στις Σύγχρονες Εφαρμογές της Βιοϊατρικής

Το Κέντρο Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου – Ίδρυμα Θεμιστοκλή και Δημήτρη Τσάτσου σε συνεργασία με την BioMedLex (www.biomedlex.gr) διοργανώνει κύκλο διαδικτυακών επιμορφωτικών σεμιναρίων με θέμα «Ζητήματα Ευθύνης και Δικαιωμάτων στις Σύγχρονες Εφαρμογές της Βιοϊατρικής», στις 20/10/2020, ημέρα Τρίτη και κάθε Τρίτη έως 29/12/2020, και ώρες 16:00-18:00.
Το σεμινάριο θα διεξαχθεί με την μέθοδο της σύγχρονης τηλεκπαίδευσης μέσω της πλατφόρμας Zoom (απαραίτητος τεχνικός εξοπλισμός: ηλεκτρονικός υπολογιστής που να διαθέτει ηχεία ή ακουστικά, προαιρετικός τεχνικός εξοπλισμός: μικρόφωνο, κάμερα).
Θεματικές Ενότητες:

- Εισαγωγή: Το θεμελιώδες δικαίωμα στην Υγεία και το δίκαιο της Βιοϊατρικής
- Κλινικές δοκιμές φαρμάκων
- Προγεννητικές εξετάσεις και ευγονική
- Παρένθετη μητρότητα
- Τεχνητή υποστήριξη της ζωής
- Τροποποίηση ανθρώπινου γονιδιώματος (ιδίως η τεχνολογία CrisprCas9)
- Ευρεσιτεχνίες στη βιοτεχνολογία
- Κανόνες πειραματισμού σε ζώα εργαστηρίου
- Εμπορικά γενετικά τεστ (DTC) και βιοτράπεζες
- Μεταμοσχεύσεις
- Ασφάλεια βιοϊατρικών εργαστηρίων

Διαβάστε Περισσότερα...

Διεύθυνση:
Ελισάβετ Συμεωνίδου - Καστανίδου
Καθηγήτρια Α.Π.Θ.

Υπεύθυνη Ύλης:
Μαρία Μηλαπίδου
Δ.Ν., Επιστ. Συνεργ. Νομικής Σχολής Α.Π.Θ.

Επιστημονικοί Συνεργάτες:
Ελεάνα Κόκκα, Δικηγόρος - Βιοχημικός
Θάνάσιος Παναγιώτου, Δικηγόρος, Υποψήφιος Διδάκτωρ Νομικής Σχολής Α.Π.Θ.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΜΕΛΕΤΗΣ ΙΑΤΡΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΗΘΙΚΗΣ
ΝΟΜΙΚΗ ΣΧΟΛΗ Α.Π.Θ.

Εργαστήριο Μελέτης Ιατρικού Δικαίου και Βιοηθικής ΑΠΘ
Νομική Σχολή ΑΠΘ, Ταχ.Θυρ: 171 - Τ.Κ. 541 24, Θεσσαλονίκη - Τηλ.: 2310 996496

AUTh Laboratory for the Research of Medical Law and Bioethics
AUTh School of Law, P.O. Box 171, P.C. 541 24, Thessaloniki - Tel.: 2310 996496

e-mail: medlawlab.auth@gmail.com

medlawlab.web.auth.gr | Εργαστήριο Μελέτης Ιατρικού Δικαίου & Βιοηθικής ΑΠΘ | @medlawlab_auth